

האם אנחנו מוכנים למשיח? גליון מספר 6

שאל נא את הכהנים תורה

א. האם מעות מקבלים טומאה?

ב. האם מנורה מעץ מקבלת טומאה?

ג. שמן ממנורת מתכת שהיתה בבית שהיה בו מת, טיפסף על היד שלי, אמנם טבלתי אבל הבחנתי שהידים שלי היו עדיין משומנים, אח"כ הכנתי לביבות, והלביבות נגעו במטבעות שוקולד, האם השוקולד טמא?

ד. ישבתי בכסאי שהיה טמא בטומאת מדרס לאכול ארוחת ערב, אח"כ מישהו לקח את הכפית שנשתמשת בה, לאכול קצת צ'ולנט, עד שנזכרתי שהכפית אולי מטמאת אוכלין כבר נגעה הכפית בתפוח אדמה שבצ'ולנט, האם התפוח אדמה טמא? והאם יועיל להוציא את התפוח אדמה שנגעה בה הכפית?

ה. כשמשיח יגיע בקרוב, כל הנשים שילדו יצטרכו להביא קרבן יולדת על כל לידה, ועד שיביאו הקרבנות לא יוכלו לאכול מהקרבן פסח (וכן משאר הקרבנות). במקרה שלא יהיה די זמן להביא את כל מליוני הקרבנות קודם הפסח (המלב"ם ביחזקאל מה' י"ח כותב שהמלאכה תתחיל בכ"ג אדר, וגם צריך להתחשב בתוספת של עשרת השבטים) האם מספיק להביא קרבן יולדת אחד להיטהר ואת השאר לאחר הפסח?

הלכתא למשיחא

עלינו להבין למה אנחנו צריכים להיות טהורים?

ישנם כמה דברים שצריכים טהרה, א. לכל יהודי זה נוגע במעשר שני שרק נאכל בטהרה והגמ' ב"ב קכב. אומרת שלעתיד לבא יהיה לכל יהודי שדה וכרם, ובשנות א', ב', ד', וה' לשמיטה, תשע אחוז מהיבול הוא מעשר שני וצריכה להיאכל בירושלים, ובטהרה, ב. תרומה, חלה, ובכורים, ניתנים לכהן, התרומה והחלה והבכורים אינם יכולים להיטמא, ואם אתה או הכלים שלך טמאים, מאוד יתכן שהם יטמאו את המתנות כהונה האלו, ויש איסור לטמא מתנות כהונה שנלמד מהפסוק 'משמרת תרומתי', ג. אכילת קרבנות צריכה להיות בטהרה, וכמו כן אסור לטמא את הקרבן עצמו, ד. הכניסה לבית המקדש בטומאה אסורה, ה. כהן שאוכל אוכלין טמאים אינו אוכל תרומה עד שיטבול. ו. וגם יש ענין לכל ישראל לאכול אף את חוליו בטהרה.

בא נתאר, היית רוצה ללכת לבית המקדש להתפלל ואחד מהכיסאות בביתך טמא מדרס ובטעות התנגשת בשלחן, ותזוזה זו הזיזה את הכיסא, אתה וכל בגדיך מהכובע שלך ועד הנעליים שלך, כולם טמאים, והכל צריך טבילה וגם הערב שמש, אז היום אתה לא הולך לבית המקדש.

עוד ציור, לאחר שיוולדת נטהרה מימי טומאתה, את גם צריכה להטביל את הנעליים שלך, הבגדים שלך, הכיסאות, והספה, והמיטה, בהם נשתמשת. אם את לא נזהרת בזה אז כשאת חוזרת, ולובשת את הנעלים או שאר הבגדים שהשתמשת כשהיית טמאה, את חוזרת להיות ראשון לטומאה, ואם תרים כפית או נגעת בסיר בעודך לבושה בנעלים או בגדים הטמאים, כל האוכלים שיגעו בהם הכפית או הסיר אח"כ נעשים שני לטומאה.

באופן כזה לא תוכל לתת מתנות כהונה וכמו שנתבאר, המשפחה שלך לא תוכל לאכול חולין בטהרה, ויתכן שתביא את אחד מבני הבית לידי איסור דאורייתא של הבאת כלים טמאים לבית המקדש אם תיגע בבגדיהם (בעודך לבושה בנעלים הטמאים) והם לא ידעו וילכו לבית המקדש בטומאה.

רואים אפוא שנצטרך יתר זהירות בעניני טומאה וטהרה, ואין אפצ"ה שלא ליזהר, ואי אפשר ליזהר בלי לימוד ההלכות. ואל לך לחשוב שכל זה יהיה לטירדה נוספת על ראשנו, האמת היא שראשנו יהיה חפשי מהטירדות הרבות שאנו מכירים, לא יהיה לנו עול הפרנסה, האמהות יהיו עקרות הבית, אין אחד מישראל שלא יהיה לו ילדים לרוב (ירושלמי שקלים ו,ב), וכל מי שזהיר במצות ציצית יהיו לו אלפיים שמונה מאות עבדים (שבתור עבד כנעני לא יהיה להם דין זבים), חינוך לא יהיה בעיה, הילדים שלנו יהיו נביאים (יואל ג,א), כל שאלה או בעיה שיהיה יפתרו הנביאים והיועצים שיהיו מצויים, כולם יהיו בריאים (שמות כג,ה), שידוכים לא יהיה בעיה, כולם ינשאו צעירים, וחינוך יהיו מלאים שמחה בעבודת ה'. הראש שלנו יהיה פנוי להתרכז אך ורק בעבודת ה' ולעשות את מצוותיו בשמחה, וכל הלכות טומאה וטהרה שלא זכינו לשומרם במשך קרוב לאלפיים שנה, נזכה לקיימם בשמחה בקרוב.

¹ כל מקום שנכתוב יולדת נדה זב וזבה בכלל.

תשובות לשאלות גליון שעבר:

א. הייתי על המטוס בדרך לארץ ישראל ובמושבנות לפני ומאחרי היו טמאים, האם נטמאתי בעת ההמראה במשא הזב?

תשובה: לא (זבים פ"ג מ"ג), זה לא נקרא הכח שלך שהזיז את הזב, או שהזב הזיז אותך.

ב. אם כוס זכוכית נטמאה, האם אפשר לטובלה?

תשובה: לדעת הרמב"ם (כלים פ"א ה"ה) לא, לדעת הר"ש (סוף כלים) והגר"א (יר"ד ק"כ יט) כן.

ג. מי שבקי בהלכות טהרות וזהיר בהם, אבל לצערנו אינו כ"כ זהיר בדיני ממון ולפעמים משתמש בחפציהם של אחרים בלי רשות, אם נכנס לביתי האם אני צריך להטביל את כל מה שנגע?

תשובה: הרמב"ם בתשובה (מובא בכ"מ פ"ב ה"ט"ז מטומאת מו"מ) כותב שאם ע"ה נחשב טמא ק"ו לרשע, ומי שהוא שואל שלא מדעת נחשב רשע (ע' בכורות ל"ב ורמב"ם שם).

ד. השלחן שלי שאני אף פעם לא מזיז, האם הוא מקבל טומאה?

תשובה: לדעת הראב"ד (פ"ג ה"א) אם זה לא מ' סאה זה מקבל טומאה, ולדעת הרמב"ם אם אתה אף פעם לא מזיז אותו זה לא מקבל טומאה, אבל אם אתה מזיז אותו אף אם רק לעתים רחוקות זה מקבל טומאה.

ה. אני לא זוכרת בדיוק אם נכנסתי לביתה של שכינתי, היא סיפרה לי שהיא חושבת שהיא ראתה עכבר מת שם, והיא לא זוכרת אם זה היה קודם לזמן בו אני מסופקת אם נכנסתי שם. וגם אם נכנסתי שם אני לא יודעת אם נגעתי בעכבר, האם אני טמאה?

תשובה: כן (טהרות פ"ו מ"ד), בתנאי שאת יודעת שנכנסת למקום שהוא נחשב רה"י לענין טומאה, אבל אם היית ברשות הרבים, ואת מסופקת אם נכנסת לבית את טהורה (תפא"י שם אות כה). ואם היו ג' בני אדם במקום הספק נחשב כספק טומאה ברה"ד שהוא טהור.